

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Phenix-Fuglen. Et Angelsachsisk Kvad førstegang udgivet med Indledning, Fordanskning og Efterklang

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 19. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1840_679-txt-shoot-idm881/facsimile.pdf (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

delse og paa vores; men vi vil derimod glæde os over, at denne Forklaring findes endna langt værnere og årligere udført hos den Angel-Sachsiske Skjald end hos Nogen af Kirke-Fædrene, og kun i det Høieste beklage at hans Anskuelse ikke blot som en Phenix maatte gaa igennem Dødens Porte, men slumre hovedet et Aartusinde i de Dødes Rige. Dog ogsaa her glæder Ordsproget „seer man sødt," thi ogsaa her følger Klarheden med Opstandelsen, saa den gamle Anskuelse af Phenix-Mythen, ligesom i det hele den gamle Poesie, maatte nødvendig glemme gaae Døden for at renses fra det Falske og holdredes for det Skæve, der kilede ved den.

Nu see vi nemlig, at hvor naturligt det end var, at de gamle Christne i Phenix-Fuglen saae et Forbillede paa Ham, der „satte Livet til og tog det igjen," og paa hans Troende, der ved at „miste deres Liv for hans Skyld, skal finde det," saa halvede dog Ligheden meget kienkelig, hvad enten man ser paa den moralske Fortolkning af alle de søde og veltugende Urter, som „gode Gæringer," eller paa Sanger-Livet i tusind Aar, eller paa „Ormen," som slet ikke kunde bruges, og den Angel-Sachsiske Skjald har saubear selv følt det, i det han, foroven nok, stræber at anvende Phenix-Mythen paa hele Verden fra Paradiis af til efter Elefanternes Smeltning. Paa denne colossalske Ide gienkender man nu vist nok Shakspears og Miltons Oldelæder, som det er en Lyt at betragte; men vi fristes dog ikke til at træde i hans fortvivlede Spor, hvorved vi maatte give hele Menneske-Livet fra Faldet til Dønnedag i Dødens Vold, og saa endda ovenikøbet lode om Livs-Kilden i den store Ormegaard; thi vel er Dødens lange Herredømme i Legemets Verden en Kiendsgjerning, men Iverken er dog „Naturen den frivillig undergivet," heller ikke er det saa fortvivlet med Aanden, hvis naturlige Sindbillede dog „Sangfugle-Drotten" umiskienkelig er.

For imidlertid ingen Kir at yppe til stor Kiedsommelighed for gode Læsere, vil vi lade selv det staa ved sit Værd, om den gamle Seer, hos hvem Phenix-Mythen først udspraag, var indtaget og oplummet af Aanden eller af Aarstallet for Himmels Løb, og indskrænke os til den beskedne Paastand, at Sangfugle-Drotten paa Billed-Sproget kan betyde og pletier i Skjald-Mund at betyde „Aand," saa at dersom ellers Phenix-Mythen har en glemmeværende Lighed med Menneske-Aandens Historie, da er det ikke usandsynligt, de høre sammen, og er i alt Fald moromt for Aandens Venner i et saa sølgammelt, smukt og velbekendt Billede at have ligesom et kiemefuldt Udtag af Aandens Historien bestandig for Øie.

Det har derfor været mig til stor Fornøjelse, og er mig, saavidt jeg kan skionne, ogsaa til megen Nytte, at betragte Phenix-Fuglens Fortid som et Billede paa Menneske-Aandens Oldtid, hans Hensnægten og Hensmelting som et Billede paa Midtaldren, og hans Gienfødsel som et ligedant paa Nyaarstiden, og mig synes virke sig, det følger nødvendig af sig selv, naar man kender begge Dele.

At nemlig Oldtiden, forholdsvis, var de store Syners og Høisangens Dage, er jo ligesaa vel en Kiendsgjerning, som at Syerne gennem Middelalderen opløste sig i Farvespil og Høisangen i søde og smeltende Toner, indtil Aanden syndes

